

רפורמה חדשה של משרד האוצר תגרום לעלייה של 20% בתעריפי ביטוח אובדן כושר עבודה

הפיקוח על הביטוח פרסם חוזר המבטל מיום 1/5/2017 על כל התכניות לביטוח אובדן כושר עבודה המשווקות על ידי חברות הביטוח מתאריך זה ואילך. כל מי שרכש כיסוי זה בעבר או ירכוש כיסוי זה עד סוף אפריל ימשיך ליהנות מהתנאים הקיימים כיום, אולם לקוח שביקש להגדיל את הכיסוי יעשה זאת בתנאים החדשים.

מטרת החוזר הינה להבטיח שהתנאים שיכללו בתכניות ביטוח לכיסוי מקרה של אובדן כושר עבודה יהיו אחידים בכל החברות, אולם החוזר יגרום לעליית מחיר תלולה וגורמים בכירים בחברות הביטוח מוסרים שמדובר בעלייה של מעל 20% בתעריף. החוזר גם מבטל הטבות מיוחדות שמעניקות מספר חברות ביטוח למספר גופים, ביניהם ליועצי המס ולרואי החשבון, שמשמעותם הקשחת התנאים לקבל פיצוי במקרה של אובדן כושרו של המבוטח לעבוד, וזו הזדמנות אחרונה ממש ליהנות מהם.

להלן עיקרי השינויים:

1. מבנה תכנית לביטוח אובדן כושר עבודה יהיה מודולארי באופן שבו מבנה התכנית יכלול תכנית בסיסית לביטוח אובדן כושר עבודה שאליה ניתן יהיה לצרף את הנספחים המרחיבים את הכיסוי הבסיסי, לפי בחירת המבוטח. כיום יועצי המס ורואי החשבון יכולים לרכוש פוליסה בתנאים מיוחדים באמצעות סוכנות WE, אולם כל התוספות או ההרחבות המיוחדות הללו יתבטלו למי שירכוש פוליסה כאמור לאחר 1.5.17:
 - **מבחן הכנסה** - כדי לקבל פיצוי, המבוטח יצטרך להוכיח כי הכנסתו בפועל, ירדה בשיעור הפיצוי הנרכש. כלומר במקרים בהם הכנסת המבוטח לא יורדת מיד (כגון יועצי מס, ורואי חשבון שמקבלים ריטיינר חודשי קבוע מהלקוח והמשרד ממשיך להעניק את מרבית השירותים) לא יתקבל כלל פיצוי מחברת הביטוח. בכיסוי המיוחד (למי שירכוש עד 1.5.17) ביטלנו את מבחן ההכנסה למשך השנתיים הראשונות, כך שיועץ או רו"ח יוכלו לקבל את הפיצוי החודשי למרות שאין ירידה בהכנסה.
 - **יועץ חלופי** - במידה וכתוצאה ממצב של אובדן כושר עבודה יועץ המס או רו"ח לא יוכל להפעיל את משרדו ויאלץ לשכור שירותיו של בעל רישיון יועץ אחר, "נתן פיצוי נוסף עד לגובה של 10,000 ₪ לחודש ותקופה של 12 חודשים, על פי העלות שתוכח באמצעות חשבונית או תלוש שכר. כיסוי זה כאמור יבטל למי שירכוש פוליסה כאמור לאחר 1.5.17.
 - **תקופת המתנה** - בכיסוי כיום יועץ או רו"ח יכול לרכוש תקופת המתנה של 30 יום בלבד-הרחבה הזו תבוטל.
 - **קיצור תקופת המתנה במקרה של אשפוז חירום**, לתקופה העולה על יומיים, הפיצוי ישולם החל מהיום השני וכל עוד נמשך האשפוז - הרחבה זו תבוטל.

• **עד 50% הנחה על התעריף** - הטבה זו תבוטל והתעריף צפוי להתייקר בכל החברות.

כיום גם לקוחות יועצי המס ורואי החשבון יכולים לרכוש פוליסה בתנאים מיוחדים באמצעות סוכנות WE, וגם עבורם כל התוספות או ההרחבות המיוחדות הללו יתבטלו למי שירכוש פוליסה כאמור לאחר 1.5.17.

2. **הגדרת מקרה הביטוח, מבחן העיסוק** - במה הלקוח מסוגל לעבוד? מבחן העיסוק העניק עד כה כיסוי שונה

המותאם לסיכון שבעיסוקו של המבוטח. ככל שהעיסוק של המבוטח מסוכן יותר חברת הביטוח העניקה כיסוי מצומצם יותר. הכיסוי עד כה העניק פיצוי חודשי אם עקב מחלה או תאונה נשלל כושר העבודה של המבוטח באופן זמני או קבוע בשיעור של 75% לפחות לעסוק באחת משלושת ההגדרות הבאות:

- **למקצועות מסוכנים מאד** - לעסוק בכל עבודה אחרת תמורת תגמול או רווח- במידה והרופא התעסוקתי קובע שהמבוטח יכול לעבוד בעיסוק אחר (גם אם אין עבודה בפועל) חברת הביטוח לא תשלם את הפיצוי שנרכש.
- **למקצועות צווארון כחול** - לעסוק בכל עיסוק סביר אחר, התואם את ניסיונו, השכלתו והכשרתו, בתקופה של 3 שנים לפני קרות מקרה הביטוח לפני קרות מקרה הביטוח. במידה והרופא התעסוקתי קובע שהמבוטח יכול לעבוד בעיסוק אחר המתאים לניסיונו, הכשרתו או השכלתו (גם אם אין עבודה בפועל) חברת הביטוח לא תשלם את הפיצוי שנרכש.
- **למקצועות צווארון לבן** - בעיסוק בו עסק בתקופה שעד למועד המחלה או התאונה = כיסוי עיסוקי, שבו לא ניתן היה לשלוח את המבוטח לעסוק בעבודה אחרת.

ההגדרה החל ממאי 2017 מבטלת את ההגדרה למקצועות מסוכנים (הגדרת "כל עיסוק") ומשאירה את ההגדרה הבסיסית לצווארון כחול אולם מאפשרת למקצועות הצווארון הלבן בלבד לרכוש בתוספת כסף נספח המרחיב את ההגדרה להגדרה עיסוקית. המשמעות היא גידול משמעותי בעלות הכיסוי.

החוזר החדש מבטל את ההטבות, לטווח קצר, שניתנו ללקוחות יועצי המס ורו"ח על ידי חברות הביטוח, כך שלא ניתן יהיה לרכוש כיסוי המאפשר לחלק גדול מבעלי מקצועות הצווארון הכחול לקבל הגדרה עיסוקית לשנתיים, כפי שניתן כיום. מדובר בפגיעה קשה מאד ביכולת לקבל פיצוי מחברת הביטוח.

3. **תקופת הביטוח תסתיים בהגיעו של המבוטח לגיל פרישת חובה לפחות**, למעט אם בחר המבוטח תום תקופת ביטוח מוקדמת יותר מגיל פרישה אך לא לפני הגיעו של המבוטח לגיל פרישה מוקדמת (גיל 60).

4. **תקופת הביטוח תוארך במקרה של עליית גיל פרישת חובה במהלך תקופת הביטוח.**

5. **סכום הפיצוי החודשי** יהיה שווה למכפלה של שיעור הפיצוי החודשי שנרכש בפוליסה בממוצע השכר המבוטח בפוליסה, ואולם שיעור הפיצוי החודשי לא יעלה על 75% מממוצע השכר המבוטח בפוליסה.

6. המבטח לא ידרוש חיתום רפואי עבור גידול ריאלי בשכר המבוטח בפוליסה בשיעור של עד 15% מממוצע השכר המבוטח בפוליסה בשנים עשר החודשים שקדמו למועד הגידול ובלבד שסך הגידול הריאלי בשכר המבוטח בפוליסה

במשך שישים החודשים שקדמו למועד הגידול כאמור לא יעלה על 60%. בפוליסה במעמד עצמאי גידול ריאלי בשכר המבוטח בפוליסה כאמור בפסקה זו יהיה ביחס לגידול בהכנסתו מעבודה של המבוטח המדווחת לרשויות המס.

החוזר כולל הוראות לתנאי נספחים אותם ניתן או חייבים להוסיף לכיסוי הבסיסי:

- נספח הגדרת עיסוק ספציפי כולל הוראות לשיקום מקצועי.
- נספח אבדן כושר עבודה חלקי (בין 25% עד 74%) – **נספח חובה.**
- נספח תשלום רטרו/פרנציזה - תשלום תגמולי ביטוח עבור חלק מתקופת ההמתנה כאשר המבוטח זכאי לתגמולי ביטוח בגין החודש הרביעי או החמישי או חלק מהם, המבטח ישלם תגמולי ביטוח נוספים עבור החודש השלישי או השני או חלק מהם, תגמולי הביטוח ישולמו החל מתום חודש או חודשיים לאחר קרות מקרה הביטוח.
- נספח ביטול קיזוז פיצוי חודשי מגורם ממשלתי ונספח ביטול חריג.
- נספח הגדלת תגמולי הביטוח כתוצאה מגידול בשכר המבוטח (גג חתם).
- נספח תשלום נוסף במקרה סיעוד.
- נספח הגדלת תגמולי הביטוח בתקופת אבדן כושר עבודה.
- נספח ברות ביטוח – **נספח חובה.**
- מטריה לקרן פנסיה לפיה מבטח יוכל להציע את ההרחבות המפורטות בנספח לעמיתים בקרן הפנסיה.

המוצר הבסיסי ללא ההרחבות מקשה מאד על קבלת הפיצוי והופך את התהליך למתסכל. לכן בהתאמת הכיסוי לצורך, יש להתעמק בפרמטרים, כי במקרים רבים מאד הם ההבדל בין קבלת הפיצוי לאי קבלת הפיצוי. המשמעות של מנגנון הנספחים היא הגדלת הפרמיה החודשית לרכישת הכיסוי ו/או סיכון לבחירה לא נכונה של הפרמטרים והקטנת הסיכוי לקבלת הפיצוי במקרה ביטוח.

פרמטרים נוספים שבגללם קשה לקבל פיצוי במקרה א.כ.ע:

מבחני קיזוז – חשוב ביותר

- בכיסוי למקרה אובדן כושר עבודה ישנם מספר קיזוזים המונעים את קבלת הפיצוי או את חלקו:
- **הפיצוי המקסימאלי הוא 75% מהשכר/ההכנסה בפועל.** אם הפיצוי שנרכש ועליו משולמת הפרמיה החודשית גבוה מ-3/4 השכר הממוצע ב-12 החודשים האחרונים (לעצמאי הכנסה לפני מס) יקטן סכום הפיצוי בהתאם.
 - הבעיה הקשה ביותר היא לעצמאים, אם שנה אחורה לא הייתה הכנסה חייבת (חשבונאית) לא ישולם פיצוי כלל. לכן יש צורך להתאים את הפיצוי הנרכש להכנסה לפני מס כל חצי שנה.
 - **קיזוז עם ביטוח לאומי** – בכיסוי רגיל למקרה אובדן כושר עבודה, חברת הביטוח תקזז את התשלומים המתקבלים מביטוח לאומי מהפיצוי ללקוח.
 - אולם יש אפשרות לשנות את הפרמטר הזה בפוליסה ולבטל את הקיזוז של חברת הביטוח. מאד חשוב לבדוק את הסעיף הזה בפוליסה.

- **קיצוז עם מבטחים נוספים** - במידה ויש קצבאות נוספות למקרה א.כ.ע כגון קצבת נכות מקרן פנסיה ו/או מבטחים נוספים יקוזזו סכומי בפיצוי בפוליסה כך שסך הפיצוי שיתקבל מכל הגורמים יחדיו לא יעלה על 75% מההכנסה המבוטחת בפועל.

מבחן הכנסה – כדי לקבל פיצוי המבוטח יצטרך להוכיח כי ההכנסה בפועל ירדה בשיעור הפיצוי הנרכש. כלומר במקרים בהם הכנסת המבוטח לא יורדת מיד (כגון יועצי מס, סוכני ביטוח, עורכי דין, יועצים פיננסים – שמקבלים ריטיינר חודשי קבוע מהלקוח) לא יתקבל כלל פיצוי מחברת הביטוח.

מוצרים משלימים חדשים

בשנים האחרונות חברות הביטוח השיקו מוצרים חדשים המשלימים את כיסוי אובדן כושר העבודה כך שניתן לקצר את תקופת ההמתנה לשבועיים ולבטל את המגבלה המקסימאלית לפיצוי של 75% מהשכר, כמו גם לא המוצרים לא מכילים מבחני הכנסה. המוצרים הללו מאפשרים קבלת פיצוי חודשי נוסף לתקופה מוגבלת או פיצוי חד פעמי גבוה במקרה של אובדן כושר עבודה מוחלט ותמידי.

לסיכום יש מגוון רחב של פרמטרים שקובעים באילו מקרים זכאי אדם לקבל פיצוי, והשינוי שמתכנן משרד האוצר מטיב עם בעלי המקצועות המסוכנים אבל מבטל הטבות משמעותיות ליועצי מס ולרואי חשבון. כמו כן המחיר צפוי לעלות ב- 20% לכל מי שירצה לרכוש או להגדיל את הכיסוי הקיים. מומלץ למהר לפני ה- 1.5.2017 ולבדוק אילו פרמטרים הכיסוי שלכם מכיל והאם ניתן ברגע האחרון ממש לשדרגו.

אוהד וייגמן, CMC, MBA
משנה ליו"ר התאגדות העסקים הקטנים בישראל
מנהל שותף קבוצת WE
054-6723675